

„Edinost“

zlasti enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6 uri zvečer.

Naročnina znanja:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnina je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se ne odziva.

Po tabakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nveč); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nveč).

Telefon št. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtice in javne zalivali do mači oglašiti itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase — prejemajo upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Izjava

Podpisani se pridružujemo z vsem srcem zavednim Opencem ter zavračamo odločno nesramne napade od poznane strani na naš običaj priljubljeni dnevnik „Edinost“ in Njega cenjenega urednika in izrekamo tem popolno zaupanje spoštovanemu rodstvu političnega društva „Edinost“ ter se čutimo ob enem dolžne, zahtevati se Njemu na obdrževanju vrednem, poštenem Njega delovanju za blagor naših pokrajin.

Barkevlje, dne 18. aprila 1900.

Ante Martelanc, Dragotin Pertot Jernejev, Miroslav Martelanc, Jakob Pertot, Svetko Martelanc, Andrej Černe, Josip Andrejevič Pertot, Janko Antonijević Pogorelec in Ante Pogorelec.

Po volitvah.

V.

Dolžnost nam je bila, da smo naveli vse okolnosti in razmere, ki pojasnjujejo sicer čudno prikazen tako znatnih manjšin na volitvah po vsej okolici naši. Mi nismo prikrivali bih naših okoličin in priznavamo, da do neke mere zadevje krivda tudi naše okoličane. Nikakor pa nečemo — ker bi bila to vnebovpijoča krivica —, da bi se vsa krivda valila nanje. Mi zahtevamo, da svet pravično sodi! Dejstva govore! Ta dejstva govore, da glavni del krivde, da se naš življenj na tem ozemlju mora obupno boriti za svojo ekzistenco, ni na okoličinah, ampak na razmerah, katerih niso zakrivali oni, niti jih ne morejo spremeniti, na razmerah, ki so deloma produkt naravnega razvoja — in tu sem spada ekspanzivnost vsacega velikega mesta —, deloma pa artifičialen produkt, produkt delovanja in pritiska raznih kombiniranih sil: avtonomnega aparata in vladnih zistemov.

Mi hočemo tu navesti nekoliko izsledov iz raznih krajev, bližnjih in daljnjih, ali čitatelj bo videl, da mi ne očitamo nikomur in ničesar, in sicer prav zato ne, ker vemo, kako so slabe razmere čisto močnejše, nego najboljja volja ljudi in kako je čisto človek z vsem svojim umom in vso svojo delavnostjo obnemogel proti temu, kar so vstvarili nemili dogodki tekom časov.

Poglejmo na Hrvaško! Tam je vse, kar je neodvisno, kar res narodno čuti, vzlasti pa ogromna večina prosvetljenih duhov v strogi opoziciji proti sedanjemu zistemu. Ogromna večina glasil naroda so v neprestanem boju proti temu zistemu! V saboru se prvi govorniki talenti — pravi veliki duha — bore proti vladanju madjarskega zistema! Ta borba traja že mnogo let, a vendar traja dalje tudi ta obsovalni, protinarodni in le tujinstvu služeci zistem, rušeci v svečanih dokumenih zajamčeno državno samoupravo in neodvisnost naroda in domovine! Ali pa je še komu prišlo na um, da bi radi tega voditelj borbe proti zistemu tako zasramoval, kakor so te dni zasramovani boritelji proti tržaškemu zistemu?! Ne! Vsakdo ve, da mogočne sile, do katere ne seza roka opozicijskih boriteljev, vzdržujejo ta zistem, in ne zasmejuje boriteljev, ampak blagoslovlja njih delo ter je spremlja se svojimi srčnimi simpatijami! In komur je do tega, da bratškemu narodu hrvaškemu sine osvobojenja dan, ta vspodbuja boritelje, naj vstrajajo, naj zbirajo in povzdigajo narod, in naj pripravljajo dogodke, ki bodo govorili svoj železni govor — proti zistemu!

Nočemo nas tržaških siromakov primerjati z narodom hrvaškim, z vsemi njega državnimi atributi in njega kulturnimi ustanovami. To bi bilo smešno. Nočemo naših tržaških voditeljev primerjati veleumom naroda hrvaškega; to bi pa bilo — neslano.

Nočemo govoriti o analogiji, ali govoriti smemo o sličnosti položaja. Tudi nam se je boriti proti mogočnim silam, proti katerim ne moremo vspevati se svojimi skromnimi močmi; in tudi slovenskim rojakom bi bilo v dolžnost, da s sočutjem in simpatijami spremljajo naše delo, brez ozira na politične difference in brez ozira na to, da so ti napori sedaj bolj uspešni, sedaj manj uspešni. Tudi slovenskim rojakom bi bilo v dolžnost, da ravno v časih nesreče povzdigajo sorojake s tolažljivo besedo, a ne da jim le očitajo hibe in napake in ubijajo veselje še onim, ki ne omagujejo niti v najžalostnejših položajih!

Kdo ne pozna Celja?! Saj je zadnja leta zaslulo po vsem svetu. Prebivalci tega mesteca so po ogromni večini slovenske krvi, okolica pa je slovenska prek in prek — in ne le slovenska, ampak tudi razmeroma imovita. Nago dejstvo je, da je gospodarska ekzistencija mesta celjskega odvisna od okolice, od dohodkov iz našega slovenskega in zavednega ljudstva. Pa tudi dovoljno slovenskega, uzorno delujočega razumnštva je v Celju. In vendar vlada tamkaj še danes najhujše nasilje proti naši narodnosti, vendar se še danes po celjskih ulicah — pobijajo slovenske glave!! Ali je na tem kriv narod, ali zadevje krivda voditelje?! Kdo bi bil tak drzneš, da bi hotel kriviti le njih?! Razmere so za sedaj še močnejše, nego slovensko delo in slovenska požrtvovalnost, a mi moramo prositi voditelje, naj vstrajajo in naj delajo dalje, dokler se ne porušijo te razmere. Nam Tržačanom pa, ki moramo gada loviti z golo roko, ki imamo proti sebi stevilo in kapital, ki še nimamo dovoljno neodvisne iteligenice, nam in le nam se oči, da si ne moremo priboriti nobene pozicije!!

Podoben je položaj na Goriškem. Tudi tam nadvladuje slovenski del dežele številno in gospodarski, tako, da je v Gorici od prvega kraveca pa do zadnjega težaka vse odvisno od krajevca, ki prihaja iz slovenskega dela dežele! A kako je vzlic tej premoči: v deželni zboru, kako v deželni odboru, kdo vlada v mestu Goriškem — in sicer absolutno vlada —, kako je razdeljena politična oblast in moč?! Koga naj krivimo? Kdo vzdržuje to vnebovpijočo krivico na — Goriškem! Kamenje pa leti v Trst, na glave tržaških Slovencev, ker ne morejo delati čudežev na mestnih volitvah!

Le bedak bi mogel naše siromašne okoličane staviti v paralelo s Čehi.

V prestolnici avstrijski, gori na Dunaju, živi najmanjše 200.000 Čehov. Le-ti imajo vso zaslombo v močnem in energičnem narodu češkem: ali vzlic svojem številu, svoji iteligenici in pridnosti, in vzlic vsej zaslombi rojakov si dunajski Čehi niso mogli do danes priboriti »nobene pozicije« — tako-le se je glasila pušica »Slov. Naroda« proti tržaškim Slovincem — na javni upravi. Zakaj? Razsodnemu človeku ne treba praviti tega.

Klasična priča nam je naš avstrijski parlament. Tam obstoji že dvajset let večina, ki ima svoja načela položena v skupen program. To ni samo večina po številu nje členov, ampak še veliko bolj po številu prebivalstva, katero zastopa! Ali pa je mogla do danes uveljaviti ta svoja načela, ali ni baš v teh časih bolj onemogla, nego kedaj poprej?!

Last, not least! Pojmo še na Kranjsko z njega 95% slovenskega prebivalstva! Koliko let je trajala ljuta borba, predno so si Slovenci priborili večino v mestnem zboru ljubljanskem?! Ali ni bilo časov, ko so prve korporacije — dež. zbor, dež. odbor, trgovinska zbornica — bile v nemških rokah?! Ali ni večina dež. zbora celo iz slovenskih rok prešla v nemške roke?! Ali ni bilo žalostnih časov ko je celo jeden Dežman mogel sprejeti mandat iz rok kmečkih občin? Ali ni še danes

nemški upliv v Ljubljani — v političnem in socialnem oziru — veliko bolj močan, nego se da to spojiti z narodnim značajem dežele in slovenskim ponosom?! Ali ni to znak velike moči nemškega življa v deželi, ako se morajo kranjski Slovenci še danes boriti za jeden — Tržič?!!

Izjavljamo še enkrat slovesno, da s temi izglezi nismo hoteli ničesar očitati, le dokazati smo hoteli, kako krivično je, ako morajo baš voditelji tržaških Slovencev — ki so poleg Istranov in Korošcev največi reveži — prestajati najhujše napade, ker njih moč ni tolika, da bi čez noč spremenili razmere, ki so jih ustvarile — krivice in grehi tekom časov. Te razmere so take, da treba pred okolico — ne glede na nje hibe — sneti klobuk z glave, ker si je ohranila še toliko slovenskega rodoljubja!! Naj bi postavili semkaj iz katere-koli slovenske pokrajine kakih 30000 ljudi in naj bi le-te le 50 let pustili živeti pod takimi uplivi in v takih razmerah, pa smo mi prepričani do dna duše, da bi se ne ohranili niti taki, kakoršnji so naši okoličani! Te razmere so take, da bi morali biti naši okoličani višja bitja in ne ljudje, živeči v siromaštvu, da ne bi bilo mej njimi izdajie in moralnih propalje!

Politični pregled.

TRST, 19. aprila 1900.

Deželni zbor istrski. »Neue Freie Presse« trdi, da deželni zbor istrski ne bo sklican sedaj, ker so se pogajanja med večino in manjšino za modus vivendi, razbila. Vse lepo — ali komu je ustreženo s tem?! Ali bolje vprašano: kdo bo trpel na tem?! Dežela! Mesto, da bi izruvali zlo, je hočejo le prikrivati. Taka politika prikrivanja je pač avstrijska specialiteta.

Iz deželnih zborov. V deželni zboru Štajarskem je bil večeraj med vlogami načrt zakona o prenosni realk. Po izprpljenem dnevnem redu so poslanci Wald in dr. interpelirali namestnika o načinu, kako uporabljati ravnatelj graške policije, Hölzl, zakon o društvih. Prihodnja seja bo jutri.

V deželni zboru Moravskem je interpeliral posl. Sileny vlado o izganjanju avstrijskih delavcev iz Prusije in o uporabljanju pruskih delavcev v moravskih rudnikih za premog. Imunitetni odsek je odklonil zahtevo okrožnega sodišča v Nov. Tešinu za izročitev posl. Richterja. To se je zgodilo na predlog posl. Plackega. Predlog posl. dra. Stranskega, naj bi deželni zbor izjavil, da postopanje posl. Richterja na shodu v protest proti dvigovanju jezikovnih naredeb v Lipnici ni bilo kaznjivo, je bil odklonjen.

V deželni zboru Šileskem je deželni predsednik grof Thun, odgovoril na interpelacijo o načrtu zakona glede zboljšanja deželnih financ s pomočjo deželnih doklad na davke od špirta. Rekel je, da hoče vlada v tem oziru storiti čim prej potrebne korake za zboljšanje deželnih financ. V prvi vrsti pa da bo uspeh odvisen od ostalih deželnih zborov in njih postopanja v tem vprašanju.

K položaju. Bivši podpredsednik zbornice poslancev, dr. Kramar, je minole nedelje govoril pred svojimi volilci v Semilu. Njegovim izvajanjem je bil dvojni namen: postavil se je najodločneje po robu agitacijam radikalne stranke proti mladočeškemu klubu in potem je — kakor par dni prej dr. Pacak — naznanil najstrožjo opozicijo proti vladi Koerberjevi, in tudi — obstrukcijo.

V prvem delu svojega govora je obsodil, da so radikali zde-afere na kontrolnih shodih napihnili do velike narodne afere. To da je bil greh na interesih naroda češkega.

V drugem delu pa je — kakor omejeno — napel radikalne stranke, mené, da

Čehi morajo gledati, da store parlament ne-sposobnim za delo; ali z drugimi besedami, napovedal je obstrukcijo, ako do otvorjenju državnega zbora ne bo uveden češki notranji jezik vsaj v toliki meri, kakor so ga določale Gautschove naredbi. In sicer je dr. Kramar napovedal obstrukcijo: investicijskim predlogom, investicijskemu proračunu in časnemu proračunu. Tu morejo Čehi zmagati, ako bodo vsi na svojem mestu. Govornik ve sicer, da bodo tudi Čehi imeli škodo od obstrukiranja gospodarskih predlog, ali sedaj treba gospodarske koristi podrediti velikemu narodnemu vprašanju. Žal mu je, da bodo tudi Slovenci trpeli škodo od tega, ali tu se morajo umakniti vsi oziri. Gledé Slovencev je menil govornik: ko so že tako dolgo čakali, naj potrpe še nekoliko!

V zadnjem delu svojih izjavanj je povdarjal dr. Kramar, da vsi — tudi Nemci — potrebujemo narodnega mira, sicer se pogubimo gospodarski. Ali do takega mira ne pride, ako bodo zahtevali nemški državni ali nemški posredovalni jezik. Proti taki zahtevi bi se dvignilo vse od Malorusov do — Italijanov. (Tu se dr. Kramar najbrže moti, ker menda premalo pozna relacije med Nemci in laško irredento. Ti bi se že pobotali tako, da bi italijanski poslanci mogli glasovati. Sreča je le, da nemška manjšina tudi s pomočjo laškega krdeca — ostaja manjšina! Op. ured.) Pa tudi neprevidno je to zahtevanje Nemecev, kajti marsikaj se sedaj v resnici trpi, ne da bi bilo uzakonjeno, proti čemur pa bi se nenemški narodi morali najodločneje upreti, ako bi prišlo v razpravo vprašanje nemškega posredovalnega jezika. Le Nemci bi torej mogli biti na zgubi.

Potovanje cesarja v Berlin. Neki zaupnik v dunajski »Information« se bavi z vestmi, ki trde, da je potovanje našega cesarja v Berlin v zvezi tudi z notranjimi dogodki v Avstriji. Zaupnik v »Information« sicer ne veruje v to, priznava pa, da setako govori na mestih, kjer morejo biti dobro obveščeni. Govori da se, da si hoče naš cesar nekako zagotoviti hrbet, za slučaj, da se v poletju ali na jesen državni zbor zopet pokaže nesposobnim za delo in bo treba vsled tega storiti odločilen, »cesarski korak«. S tem je menja državni prevrat. Ali stvar se zaupniku v »Information« ne zdi prav logična. Ako naj bi bil prevrat naperjen proti Slovanom, potem bi morali posebno gojiti razmere do Rusije, da ne bi le-ta izkoristila nezadovoljnost Slovanov v ta namen, da ustvari Slavijo irredento. Da bi se pa namerjalo vladati proti Nemeem, proti temu govori vsa sedanja smér notranje politike in je Nemece smatrati sedaj več ali manj kakor vladno stranko. Bolj po logiki sedanje situacije bi bilo, ako bi se cesar podal v Petrograd.

Logika govori torej — tako sklepa »Information« — proti temu, da bi na cesarjevem potovanju v Berlin notranja politika igrala veliko ulogo.

Tržaške vesti.

Tržaški mestni svet. Sinoči ob 7. uri zvečer je bila ustanovna seja tržaškega mestnega sveta. Iste se je udeležilo 50 mestnih svetovalecev. (G. Ivan Marija Vatovac in dr. Venezian sta se opravičila.)

Vladni zastopnik, namestniški svetovalec Vilhelm vitez Jettmar je otvoril sejo, pozdravil v imenu vladne novoizvoljeni mestni svet ter naprosil dra. M. Luzzatto, da je, kakor starosta, prevzel predsedništvo.

Predsednik je pozdravil svoje kolege ter izrazil nado, da bodo vsi, prejšnji svetovalci in na novo izvoljeni skušali prispevati v blaginjo Trsta in delati v njegovo čast.

Edini predmet dnevnega reda je bila volitev overovalnih odsekov. Z 49 oddanimi glasovi so bili izvoljeni za overovanje mestnih volitev svétniki Bernardino, dr. Costellos, dr. Riechetti, Vianello in dr. Zanolla, a za overovanje volitev v okolici svétniki dr. Cambon, Finetti, Müller, dr. Sandrinelli in Zanetti.

Predsednik je še omenil, da si ima vsaki odsek izvoliti sam svojega predsednika ter da je reklamacije vložiti v osmih dneh. S tem je bila seja zaključena ob 7. uri in 40 min.

Polom v uredništvu »Edinosti«. Med tržaškimi Slovenci je nastal velikanski razpor. O tem mi sicer ne vemo ničesar, ali čitali smo včeraj v »Slov. Narodu«. Danes pa smo čitali v istem listu, da je razjarjeno jezero že požrla jedno žrtev: našega sotrudnika, gospoda Cotiča, in da vihar je že postavil na njegovo mesto — Ivana Fajdiga!

Mi pa gledamo gospoda Cotiča kako mirno sedi in po stari navadi na svojem mestu, in ne vemo, ali bi se smejali — naj-novejšemu zaupniku in varvancu »Slov. Narodu«, ali pa — »Slovenskemu Narodu«.

O volitvi v I. okraju smo prejeli od od sv. Mar. Magdalene nastopni dopis: Dogodilo se je, česar mi sv. Magdalenci nismo pričakovali: po tako urovnem in neumornom delu ne bi bili mislili, da podležemo na volitvi. Spodnja sv. Marija Magdalena se je izborna držala narodne discipline. Izvzemši par grobokopov, par magistratovih podjetnikov (a la Čok) in še par družih, ki menda niso bili še nikdar v poštenu družbi, ki so pravi divjaki in pripravljeni vsaki hip za — vsako delo — razun teh (kakih 12 do 15 volilcev) so vsi oddali svoje glasove za našega narodnega kandidata. Vidite torej, da je sv. Marija Magdalena spodnja zvesto stala na narodni straži I. okraja!

Od sv. Marije Magdalene zgornje nismo mnogo pričakovali. Saj poznate razmere, gosp. urednik! Ta kraj je morda narodno najbolj pokvarjen v vsej okolici. Vendar so se narodni voditelji neumorno trudili tudi tu in so tudi res dosegli tolik uspeh, da je bila častna zmaga zagotovljena, da ni nastal kakor kriv prorok sin nekega znane domačina, ki je v zadnji hip premočil volilce in tako uničil ves naš trud. Stramuje naj se takov posestnik, ki je pozabil, katere matere mleko je pil!

Pa tudi v Škedenju, kjer je bilo od nek-daj naše narodno ognjišče, so nas v zadnji hip prevarili nekaterniki. Na tako prevaro od te strani ni mogel misliti nikdo. Zato so krivični in povsem neutemeljeni vsi napadi na voditelje volilne borbe. Kar okameneli smo, ko smo videli, kako se nam zaničljivo posmehujejo nekaterniki, ki so vsikdar dosedaj stali na naši strani kakor skale in so se o predzadnjih volitvah bili naši najnavdušeneji agitatorji. Oh, kako nas je bolelo v dušo. Težko, in z neko hudo slutnjo, smo pričakovali izida volitve. In potem, s kako žalostjo v duši smo odhajali, ko smo videli — po slovenskem porazu — le ljudij naše krvi, ki so se vračali na domove. Bil je to grozen dan za nas, katerega ne pozabimo vse svoje žive dni.

Premagalo nas je torej izdajstvo nekate-tih, ki so bili nedolgo temu še naši z dušo in telom. Proti takemu zavratnemu izdajstvu ni zavarovan nikdo. Najhujša krivica je torej, ako se hoče kako krivdo valiti na voditelje društva »Edinosti«. Oni so tudi v tem okraju v polni meri vršili svojo dolžnost. Bili so o-petovano mej nami privatno in na shodih; šli so nam na roko v vsem in gosp. dr. Gregorin je prišel že dan pred volitvijo semkaj, je ostal tu čez noč in drugi dan do konec, pomagaje nam — podprt od drugih gospodov iz mesta — s svetom in dejanjem. Zlasti pa se moramo z vso odločnostjo upreti nesramni in grdi laži, kakor da nam je druš-stvo »Edinosti« usiljevalo kandidata. Narobe je bilo: odbor »Edinosti« se je branil do zadnjega in nas je prosil, naj proglasimo ka-kega domačina! In še le potem, ko je de-putacija, sestavljena od prvakov I. okraja, prišla v Trst in je nujno prosila, naj se pro-glasijo kandidatom kateri rodoljubov iz me-sta, se je društvo udalo! Kdor drugače trdi, je ali ignorant, ali pa subjekt, katerega sov-raštvo do oseb dela sposobnega za vsako ne-pošteno delo.

Drugi dan po volitvah so se zbrali naši bližnji Italijani, in žnjini naše prodane duše, v krčmi Ivana Bogada, da proslavijo svojo zmago. Bila je velika večerja. Pozneje je prišel tudi Judež Iskariot. Ali nekoliko ga je menda vendar pekla vest, ker je izdal svojega brata.

Bilo je mnogo govorov. Glavni govornik je bil glasoviti Gorza, čegar oče je priromal sem iz Furlanije in si tu nabral premoženje. Ta glasoviti Gorza je v svojem govoru tolmačil svojim prijateljem in našim izdajcem, kako da so se kakor bratje sporazumeli z Italijani! Italijani da morajo postati z duhom in mi-slimi. Klical je na pomoč Garibaldija, Pe-trareo, Tasso-ta in v zabelo je bilo vsako to-liko čuti o — ščavih.

In vj zaslepljenosti naši ste poslušali vse to, ne da bi vam zavrela kri. Če vas je kdo v krčmi razžalil le z jedno besedo, hitro ste po koncu in gledate, da bi mu zalučali ku-pico v glavo, ali pa letate na sodišče, ko pa vam je ta privandran Furlan žalil narodni čut, ko vam je zasramoval vašo kri in vaše sorojake, vašo mleko in vaše rojstvo, — po-slušali ste in — pili vino, plačilo svojemu izdajstvu! Prokleti oni, ki so vas privedli tako daleč. Mi jim ne odpustimo nikdar!

Mi pa, poštenu Magdalenci, hočemo ostati zvesti svojemu rodu, in hočemo še zve-steje služiti stvari domovinski, kateri ostanemo zvesti do zadnjega izdihljeja! Bog čuvaj naš mili rod!

Nagle smrti je umrla Marija Bartoš iz ulice Scuole nuove št. 18. Naenkrat ji je po-stalo hudo, poklicali so zdravnika, ki je pa zamogel konstatirati le še, da je nastopila smrt. Zavod Zimolo je spravil truplo umrle v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Kolesar je povozil včeraj v ulici Tor-rente 12-letnega Nikolaja Fero iz Sv. Ivana št. 186 ter ga ranil na stegnu. Dečka so spravili na rešilno postajo, kjer so mu podeli-li nujno pomoč.

Najdeno. Na policijskem inspektoratu sta shranjena neki zastavljalni listič in zlata ženska ura.

Na rešilni postaji so podelili včeraj prvo pomoč delavcu Josipu Partegno iz ulice Rena št. 4, ki se je oparil z vrelo vodo na levi roki, in 54-letnemu dninarju Angelu Ricci iz ulice Colombo št. 11, ki je dobil na novi stavbi, kjer je delal, težko rano na glavi.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 11.0, ob 2. uri popoldne 16.2 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 765.7 — Danes plima ob 0.42 predp. in ob 11.12 zvečer; oseka ob 5.42 predp. in ob 5.20 popoldne.

Dražbe premičnin. V petek, dne 20. aprila ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za ei-vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v Lonjerju, vino; ulica Malcanton 9, hišna oprava; ulica Farneto 16 in pri sv. Alojziju 367, hišna oprava; ulica Torrente 32 in ulica Conicoli 8, otrobi, oves, oprema v zalogi in konjske oprave.

Pevski zbor »Zvezda« pri sv. Ivanu priredi v nedeljo dne 22. t. m. izlet v Ko-lonjo v gostilno »pri Matevžu« (Konsumno društvo).

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti je nabral »narodni ekse-kutor«, gosp. Josip Žnidaršič, na Veliki po-nedeljek med barkovljanskimi veseljači 4 K 84 stot.

Vesti iz ostale Primorske.

× Nekaj »narodnih užigali-cah. Slovenski trgovec nam piše: Pred ča-som sem čital oglas v »Edinosti«, v katerem se je naznanjalo, da je tukajšnja tvrdka »Lazar & Heht« prevzela razprodajo užigale družbe sv. Cirila in Metoda za Istro.

Poslal sem precej drugi dan k omenjeni tvrdki, ali lastnik iste ni vedel drugega, nego da mi je ponudil one navadne užigalice z hrvatskim napisom! O kaki pogodbi ali sploh o kakih narodnih užigalicah da ni omenjeni tvrdki nič znano!!

Prosim pojasnila od pristojnih činiteljev. Stari.

× Iz Nabrežine nam pišejo: Pri nas smo praznovali velikonočne praznike ka-kor jih praznuje ves katoliški svet. Cerkev je bila lepo odličena kakor se spodobi za take dni. Ljudstva je prišlo toliko tudi iz bližnjih vasi, da smo se kar čudili. Procesija vstaje-nja je bila ob 4. uri. Ljudstvo je šlo za pro-cesijo po stari nevadi. Nekaj nepričakovane-ga smo tudi zapazili. In kaj? Domača godba ni igrala v procesiji kakor navadno. Tudi vete-ranskega oddelka nismo zapazili, izvzemši če-ricio, ki so korakali, a ne pe vojaški, ampak kakor vsaki drugi kristijan. Videvši to, je vse ljudstvo mrmralo, vprašaje eden drugega,

kaj pomeni to, in kdo da je temu kriv? Ali je morda g. župan poslal veteranski oddelek, z godbo na čelu, Burom na pomoč, da si isti obranijo svobodo?

Gosp. župana bi prosili, da naj bo žu-pan in naj vlada kakor občinski načelnik, ne pa kakor strankarski pristaš. Ljudstvo je ogorčeno radi malovrednih preprirov.

Tako, g. urednik, dan vstajenja je bil za nas dan krščanskega veselja, a tudi dan ža-losti. Stari možje pravijo, da tako ni bilo še nikdar pri nas, takih preprirov eden vrhu drugega, mesto da bi bili kakor bratje in bi spo-štovali eden drugega bogati in siromaki. Če kdo ne dela prav, poučil naj biga, kdor zna! Boli me, da moram tako pisati o svojem rojstnem kraju.

× Zahvala. Podpisani odbor se naj-prisrčneje zahvaljuje velespoštovanemu ob-činstvu za mnogoštevilno udeležbo, posebno pa bratskemu pevskemu in bralnemu društvu »Zrinjski« iz Dekani in pevskemu zboru iz Marezig, katere sta s svojo udeležbo in po-žrtvovalnim nastopom pripomogla, da je naša prva veselica tako krasno vspela. Bog Vam povrni, mili bratje, stotero! — Prisrčna hvala tudi gg. darovalcem in sicer gg.: prof. F. Frankovič 5 K, Fr. Dominko 2 K, Šone 2 K, A. G. 2 K, podčastnik Jos. Babec 4 K in vsem drugim, katerih pa se v naglici ni moglo zabeležiti. Živili!

Odbor pevsko-bralnega društva »Ilirija« v Pobegih 17. aprila 1900.

Predsednik:

Rudolf Pečarič.

× Iz Devina nam pišejo: V tukajš-nji občini so začeli orožniki s Slovenci tako oistro postopati, da kazni kar dežujejo.

Od nekaj so Slovenci na občinskem zemljišču pasli svoje konje. Nikdo ni temu prigovarjal. Ali zdaj nam je novi orožnik kar odločno prepovedal to. Od kod ta prepoved?!

Ako slovenski občan pusti napreženi voz le eno minuto pred krčmo, takoj ga orožnik naznani. A če je voznik Italijan, tedaj go-spod orožnik zameži z obema očesoma, in ako bi imel tretje, bi zamežal še s tretjim. Prosimo sl. e. kr. orožniško ravnateljstvo: ali je to enakopravnost?

Čujte dalje! O pustu so Slovenci pri-redili svojo veselico. Uljudni, kakor so, so povabili tudi gg. orožnike. Ti pa niso prišli, pač pa so bili na Leginem plesu!! In tamkaj so kazali posebno zadovoljnost svojo. Jasno je torej, v kaki vodi plavamo.

Gospod postajevođa malo preveč očitno kaže, kako ga mišljenje vleče tja na stran Italijanov! Na svidenje o priliki!

O bčinar.

Vesti iz Kranjske.

* Preselitev vojaške bolnice v Ljubljani. Koncem tega meseca se vo-jaška bolnica ljubljanska preseli iz starega razpokanega poslopja na Dunajski cesti v novozgrajene prostore v Vodmatu. Pekovsko skladišče in pekarna pa ostaneta še na star-em mestu.

* Dva premlada »Amerikane« sta bila zopet neljubo ustavljena na ljublj-an-skem kolodvoru ter so ju kljub vsemu »far-banju« mesto v Ameriko spravili v zapor.

* »Mittelfeiner Türkischer«. Predvčeraj je neki vojak v Ljubljani v neki trafiki kupil zavitek tobaka za 26 vin. Ko je pa zavitek odprl, je bil nemalo presenečen, ko je mesto tobaka ugledal — žagovino. Takega »mittelfeiner« pa menda ni kadil.

* Neprijetna pomota se je pripe-tila včeraj mestnim delavcem v Ljubljani. Magistrat je namreč odredil, da se izmed dveh malih drevoredov, ki stojita mej jahalnico ob Tržaški cesti in železniškim tirom, poseka je-den drevored in sicer v svrhu grajenja no-vega poslopja. Delavcem pa se menda ni do-volj jasno označilo, kateri drevored naj posekajo ter so posekali napačnega. Še le ko so že vsa drevesa ležala na tleh, so pogodili pomoto. Sedaj sta posekana oba drevoreda.

* Občinske volitve v Ljubljani. Predsinočjem je imela nemška stranka v Ljubljani svoj shod v kazini, na katerem je soglasno sklenila, da se letošnjih občinskih volitev ne udeleži ter je svojim volilcem nujno nasvetovala, naj se ob sedanjih razmerah po-polnoma odtegnejo volitvam. Vendar pa je pooblastila svoj volilni odbor, da postavi kan-didate, ako bi se mu to zdelo potrebno.

* Kaj se vse pripeti človeku, ako potuje s štirimi ženskami. Na ljubljanskem kolodvoru so nedavno aretirali nekega moža, ki je potoval s štirimi ženskami, in sicer kakor nevarnega »trgovca z dekleti«.

Sedaj pa se je razkrilo, da ta mož nikakor ni v nobenem oziru nevaren, da se piše za Ivana Kranjca iz Prelesja pri kočevskem Starem trgu ter da je hotel obiskati svojega sina, župnika v Pittsburgu v Ameriki in je vzel seboj tudi svoje tri hčere in svojo ženo. In te njegove ženske so mu nakopale na glavo neprijetnost, da je moral romati na rotovž.

Vesti iz Štajerske.

— Zopet nesreča o streljanju s topiči se je zgodila minolo soboto v Zre-čah pri Konjicah. Raztreščil se je namreč topič in je o tem jeden kos zadel strelea v kost na desnem licu in mu presekalo kožo za kaka dva centimetra na dolgo. Mož se je takoj zgrudil in obležal — mrtev. Smrt je nastopila najbrže vsled pretresa možganov. Ponesrečenec je 43-letni Mihael Krančan, oženjen viničar, ki je zapustil udovo in tri male otroke.

Vesti iz Koroške.

Venec na grob kralju Bole-slavu II., ki je na svoji romarski poti ka-kor nem spokornik umrl v osojskem samo-stanu na Koroškem, je poljski narod poslal krasen, svež venec ob obletnici njegove smrti.

Razne vesti.

Smokve kakor zdravilo. Smokve jako blagodejno uplivajo na želodec ter jih je so-sebno uporabljati o motenem prebavljanju. Zato so tudi zdravniki v Carigradu posebno priporočali uživanje smokve o času kolere, ker se pred to boleznijo vedno pojavlja mo-tenje prebavljanja. Pa tudi onim, ki trpe na kašlju in pljučnih boleznih, je uživanje smo-kev jako priporočati. Jednostaven, a jako učin-kujoč čaj se napravi, ako se skuha navaden ječmen s pet do šest smokvami in periščem rozin. Smokve se rabijo tudi kakor vnanje sredstvo proti zobni oteklini, ki se potem zmehča ali razdeli, ali pa kmalo dozori. V to svrhu treba smokvo prerezati po širini, omeh-čati jo v mlačnem mleku ter jo na to po-ložiti na otekline.

Ameriške države zahtevajo v poravnavo škode, ki so jo povzročili vojaki o času vojne z Špansko, odškodnino, in sicer: Ala-bama 13.345, Delaware 625, Florida 3169, Georgia 11.140, Illinois 51, Indiana 29, Ken-tucky 195, Minnesota 45, New Jersey 160, New-York 107, Pennsylvania 56.371, Texas 1091, Virginia 14.555 in še nekatere druge države, tako, da znašajo vse zahteve 132.006 dolarjev.

Delavski nemiri v Ameriki. Kakor po-ročajo z Novega Yorka, je prišlo med delavci nasipih in jezovih reke Croton, od koder dobiva New-York pitno vodo, do nemirov, ker jim pod-jetnik ni hotel dovoliti zahtevane mezde za grad-njo rezervoarov. 800 delavcev Italijanov je odlo-žilo delo. Delavci so se utaborili na nekem hribu pred Crotonom ter se oborožili.

Po noči med ponedeljkom in torkom so baje ubili nekega ameriškega podčastnika. Delavci prete, da razstrelijo jezove, s čemer bi se vzelo Novemu Yorku pitno vodo. V Croton so poslali mnogo vojaštva.

Povodnji na Hrvatskem. Vsled dolgo-trajnega deževja je mesto Karlovec, ki je od treh strani obdano z rekami, ki so izstopile, kakor otok na morju.

13 dijakov utonilo. Včeraj se je o pre-vozu čez reko Reno iz Bingena v Rudesheim prevrnil čoln z dijaki katoliškega društva »Rheingau«. Dvajset oseb je palo v vodo, le sedem se jih je rešilo. Čoln se je bil zadel ob neko verigo, s katero je bilo pripeto sidro.

Američani za nedeljski počitek. Predsed-nik Mac Kinley je odredil, da bodo vsi ame-rikanski odelki na svetovni razstavi v Parizu ob nedeljah zaprti.

Pozno veselje do zakona. V Ameriki se je omožila 70-letna gospodična Bridget Davis z 80-letnim udovecem John Collansom.

Loterijske številke izžrebane dne 18. aprila:

Brno: 69 75 76 79 27

Odbor »Kmetijske družbe« za Trst in okolico bo imel svojo sejo v so-boto dne 22. t. m. ob 2 in pol uri popoldne.

Književnost in umetnost.

„Jakob Ruda“.

V Ljubljani, 5. aprila 1900.
(Zvršetak.)

Petra Broša označuje Cankar za lopova, ki je, kakor pravi Dobnik, napravil Rudo blaznega, da ne bi izgubil na lepem posestvu in žene. Ta misel Dobnika je jako neverjetna, slabo utemeljena. Ali ne veje morda iz očitja, da je »Broš dobro naložil svoj kapital pri Rudi, ker bo mimo Drenovega tekla železnica« itd., dobičarski, kramarski duh zavisti, in ali ni Broš, ki hoče iz ljubezni poročiti Ano in resnično otepi dom njenega očeta — poštenjak?!

Mi bi rekli — da!

Posestnik in gostilničar Dobnik je fatalist, cinik kateksohen, kakoršnega je pač težko najti med našimi gostilničarji na deželi; sploh nekam neverjeten značaj posebne kategorije in v bistvu nositelj Cankarjevih idej, ki trdi, da »vsakemu človeku pride ura, ki je zanj poslednji čas, da izgine« — in za Rudo je prišla tista ura!

Mesto da bi tolažil Rudo in mu dajal poguma, pravi: »Ne misli, da te pritisnem k sebi in da te tolažim: to bi bilo za trenutek dobro in uro pozneje bi bilo zopet vse pri starem«.

Ruda vse to vé: vé, da ga le Anina zveza z Brošem more rešiti materialnih skrbi, greh pa, ki ga je storil, ostane neizbrisljiv znak njegovega življenja!

Ruda sam pravi Ani: »Jaz ne morem niti zahtevati, da bi mi oprostila kakor svojemu očetu. Ti čutiš sama pregreho, ki sem jo bil storil nad teboj« — in zato noče liki Jefta žrtvovati svoje hčere, da bi se omožila s starim, zopernim Brošem in zamorila svoj pomladni evet ljubezni do slikarja Dolinarja, in konča s samomorom v vodi.

Učitelj Justin je prava praveata karikatura učitelja in najmanj realistična oseba v vsej drami; dandanes so taki učitelji pač redko sejani, ne trdim pa, da jih ni! Cankar ga je ustvaril radi dialoga, ki se razvija med Justinom in Dolinarjem in da je bil priča Rudinega samomora.

Dobnikova hči Alma in inženir Koželj sta v oči bodeča kontrasta Ani in Dolinarju: vendar se zdi, da Alma kakor plitka krasotica z dežele, ki lovi moža, ne more pojmiti nazorov, s katerimi se naslaja velikomestna ženska.

Inženir Koželj je človek moderne, vsekako pa praktične fagone: njegov ideal je le ženska, kopajoča se v bogastvu in brezskrbnosti.

Po vlogi pisarja Košute je Cankar odložil svojo paleto.

Na predstavi smo dobili vtisek, da je vsa drama nekako zadnje dejanje v življenju samomorilca!

Cankar je zastavil v drami pero trezno, točno in premišljeno, žal, premalo jasno; od dejanja do dejanja je bil bolj upehan, truden in sit, in zato tudi vrednost drame pada z dejanjem: zlasti mučno je bilo gledati in opazovati v zadnjem dejanju, kako se pripravlja Ruda na samomor: sodbo je izrekel vsakdo, v obče pa je dosegla drama popoln uspeh in strokovnjaki so se izrekli jako laskavo o tem Cankarjevem delu!

Želim le, da intendant slovenskega gledališča to res lepo dramo v prihodnji sezoni še večkrat spravi na repertoar, od našega občinstva pa zahtevamo malo več — pozornosti!

Der «Süden». Organ für die politischen, culturellen und Wirtschaftlichen Interessen der Kroaten und Slovenen. Štev. 62 tega na Dunaju I. Plankengasse 4 izhajajočega tednika ima sledečo vsebino: Gegen uns! (Oster članek zoper vladin sistem.) Noehmals die Fiumanerfrage. Mitteilungen aus: Dalmatien: Dalmatinische Bahnen. Kärnten: Der Landtag für die «Südmark». Neue Pläne der Deutschen in Kärnten. Krain: Der Landtag. Kroatien und Slavonien: «Ein Jahr: hundert in der Entwicklung der Bevölkerungszahl Kroatiens und Slavoniens». Kroatischer Schriftstellerverein. Küstenland: Der istriatische Landesauschuss gegen kroatisehe Schulen. Der Ausgang der Gemeindevahlen für das Triester Territorium. Der Landtag in Görz. Steiermark: Zum Austritte unserer Landtagsabgeordneten aus dem Landtage. Resolutionen des slovenischen Vereins in Marburg. Reform der Landes- und Landtags-Wahlordnung in Steiermark. — Aus der Heimat. Allerlei: Vereinswesen. Zeitungswesen. —

Aus der sl. Welt: Dr. Kaizl vor seinen Wählern. Literatur «Einleitung in die National-Oeconomie». «Illustrierter Volkskalender für das Jahr 1900.» Volkswirtschaft: Das Industrie-gesetz und die Südpvinzen. — Naročnina listu je: Za vse leto 8 kron, za pol leta 4 krone.

Brzjavna poročila.

Iz operskega parlamenta.

BUDIMPEŠTA 18. (K. B.) Finančni odsek zbornice poslancev je sprejel načrt zakona o odpravi kolka za koledarje in oglase.

Nemiri v Stari Srbiji.

CARIGRAD 18. (K. B.) »Agence de Constantinople« javlja iz uradnega vira, nasproti drugim vestem, da je bazar v Ipeku odprt, da zveza med Ipekom in Mitrovico ni pretrgana ter da oblasti uspešno skrbijo za mir in red.

Ustaja na Kolumbiji.

LONDON 18. (K. B.) »Reuter« javlja iz Kingstowna na Jamajki z dne 17. t. m.: Iz Kolumbije je prispela semkaj vest, da sta bili pri Matumundu in Praderi veliki bitki, v katerih so bili ustaši popolnoma premagani ter so imeli veliko mrtvecev, ranjenih in ujetih.

Delavski nemiri v Ameriki.

LONDON 19. (K. B.) »Morning Post« javlja iz Washingtona z večerajšnjega dne: Ker je vlada zagrozila, da pošlje italijanske delavce, ki so se udeležili nemirov na reki Croton in ki so prišli tekom zadnjega leta v Ameriko, zopet nazaj na Italijansko, je italijanski poslanik uložil državnemu departementu odločen protest. Izjavil je na podlagi instrukcij, dobljenih od svoje vlade, da bi postopanje, nameravano proti italijanskim delavcem, bilo nezakonito ter proti pogodbam, ki so v veljavi med Italijo in Ameriko.

Ustaja v Ašantih.

ACCRA 17. (K. B.) Pravijo, da so Ašanti pripravljeni do skrajnih korakov, prej, kakor prispe pomoč, ter da napadejo guvernerja v trdnjavi Kumassi, ako ne ugodí njih zahtevam.

Iz Portugalske.

LIZBONA 18. (K. B.) Oblast je prepovedala odpošiljatev brzjav republikanske stranke v občinskem svetu transvaalskemu poslaniku dru. Leydsu in družini polkovnika Villeboisa. Kakor javlja »Patria« v brzjavki iz Oporta, je cenzura prepovedala, da bi dijaštvo priobčilo dru. Leydsu svoj protest proti prevozu angleških čet čez Beiro. Protest pravi, da portugalska vseničilišča nočejo biti deležna zločinstva portugalske vlade. »Patria« javlja, da je razgrnila protestne pole ter da priobči imena oseb, ki jih podpisajo.

Zadušnica za polkovnika Villeboisa.

PARIZ 18. (K. B.) Danes je bila v cerkvi Notre Dame maša zadušnica za polkovnika Villeboisa-a, ki je padel v južni Afriki. Cerkev je bila okrašena z zastavami v narodnih barvah. Službe božje sta se udeležila brat in hči polkovnikova. Predsednik Loubet je bil poslal posebnega zastopnika. Južnoafriška republika in svobodna država Oranje sta bili uradno zastopani. Med ostalim mnogobrojnim občinstvom je bilo mnogo admiralov, generalov, poslaničkov in senatorjev. Po končani službi božji je bilo na ulici slišati slavaličev vojski.

Odstop ministerstva.

MADRID 18. (K. B.) Ministerstvo je podalo kraljici-vladarici ostavko, ki je bila sprejeta. Silveja je predložil kraljici imenik novih ministrov. Novo ministerstvo bo sestavljeno tako-le: za predsedništvo in mornarico Silveja, zunanje stvari marki Agulian Campos, pravosodstvo marki Vidillio, finance Villaverde, notranje stvari Dato, vojno general Azgara, nauk Garzia Alix in javna dela Gasset. — Zvečer so bili novi ministri zapriseženi.

Vojna v južni Afriki.

Iz Wepenera.

ALIWALNORTH 17. (K. B.) Oddelek Boercev, kakih 300 mož, se premika proti Smithfieldu. Glasom vesti iz Wepenera se godi tamošnji angleški posadki dobro.

Odposlanstvo Boercev v Haag.

HAAG 18. (K. B.) Na današnjem sprejemanju na odposlanstvu južnoafriške republike je bilo mnogo oseb, med njimi več poslancev, duhovnikov ter zastopniki tukajšnje podružnice lige miru. Predsednika prve komore je odposlanstvo sprejelo posebej. Voditelj odposlanstva Fischer se je o navzočnosti dra. Leydsu delj časa razgovarjal z ministrom za vnanje stvari v njegovih uradnih

prostorih. Pravijo, da odposlanstvo, kedar se mu pregledajo pooblastila, zaprosi za avdienco pri kraljici. Odposlanstvo ostane tukaj do konca tega tedna.

Boerci napadli Dobasport.

LONDON 18. (K. B.) Glasom poročila lorda Roberta je general Sittle javil iz Keenhardta, da je dne 13. t. m. kakih 200 transvaalskih Boercev napadlo Dobaspoort. V mestecu so bili iregularni konjeniki. Angleži so imeli dva mrtveca in enega ranjenca. Zgube Boercev so znatne.

Izpred Aliwala.

PRETORIJA 18. (K. B.) »Reuter« javlja: Poveljnik Frohmann poroča, da je zagnal 400 Angležev čez reko proti Alivalu, da je ujel več vojakov ter zaplenil nekaj vozov in živine. Most pri Bethulie da je razstreljen.

Most pri Bethulie.

CAPSTADT 18. (K. B.) »Reuter« javlja: Konec tega tedna izroče prometu novi most pri Bethulie.

Trgovina in promet.

Streljanje proti toči.

Gospod F. Gombač, deželni in potovalni učitelj za Kranjsko razpošilja nastopno:

Vabilo na posvetovanje o streljanju proti toči, na poskusno streljanje ter preskušnjo z žveplalnikom v Krškem, v nedeljo, dne 29. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne.

Posvetovanje bo v šolskem poslopju, streljanje v bližini mesta, preskušnja mehov v vinogradih.

Sporred zborovanja:

1. Pozdrav udeležencev. 2. Poročilo o dosedanjih uspehih streljanja proti toči na Štajarskem in Kranjskem. 3. Poročilo o pravilni uredbi strelšč. 4. Razni nasveti in razprave.

Po zborovanju: 5. Preskušnja raznih topičev pod raznimi nastavki. Z vodoravnim streljanjem se pokaže moč strelnega poka. 6. Obisk strelšč poleg Krškega. 7. Preskušnja raznih žveplalnikov v vinogradih.

Ker je ta shod iz raznih ozirov zelo važen, si usojam povabiti Vas nanj ter Vas prositi, da tamkaj pojasnite uspeh streljanja proti toči v tamošnjem kraju ter prednosti in nedostatke strelnih priprav, kakoršnje tamkaj rabite. Izvolite mi sporočiti, ali hočete na zborovanju o kaki reči poročati in o materi, da mi bo mogoče poročila primerno sporediti.

Dodadek uredništva. Tudi mi apelujemo na naše vinogradnike, večake in druge interesente, naj se v kolikor možno velikem številu udeleže tega shoda, na katerem bodo zbrani razni faktorji. Tamkaj naj pojasnijo naše žalostne primorske razmere ter stanje našega okoličanskega vinogradnika v primeri s Kranjci in Štajarci!

Avstro-ogerski trgovinski promet

leta 1899. Naš uvoz je znašal minolega leta 65,861.000 Lst. proti 68,317.000 Lst. v letu 1898, torej je padel za blizu 3½ milijona. To je pripisati večinoma manjšemu uvozu žita, kar je bilo torej za našo državo ugodno. Veči uvoz žita leta 1898. je bil posledica slabe žetve. Ivoz žita, zlasti ovs, je prešlo leto znatno poskočil, isto velja glede premoga, koaksa, sadja, volne, lesa in sladkorja. V obče se je naša monarhija živahno udeleževala na svetovnem trgovinskem prometu vkljub nestalnim političnim razmeram.

Denarni trg.

Na dunajskem javnem trgu znašajo stavki za bančne akcepte prve vrste še vedno od 4¼ do 4½/100. V Berlinu pa je zasebni diskont zopet poskočil na 4½/100.

Avstro-ogersko društvo drž. železnice.

Upravni svet tega društva je sklenil, da predloži generalnemu svetu razdelitev dividende po 28½ frankov od delnice.

Delniško društvo tovarne za orožje in stroje v Budimpešti

je vzelo na znanje poročilo ravnateljstva. Čisti dohodek znaša 361.913 gld., dividenda pa 8% od delnice.

Nov borzni senzal.

G. Menotti Luigi Morpurgo je imevan senzalom za menične pole na trž. borzi ter je bil v tej lastnosti že zaprisežen.

V e. kr. javnih skladiščih

(Magazzini generali) je bilo dne 14. t. m. shranjeno 384.781 q blaga, in sicer: 195.595 q sladkorja, 7142 q žita, 16.369 q kave, 34.115 q olja, 24.140 q vina, 14.813 q sadja, 2944 q kož, 3312 q šiš, 12.765 q kolofonija in 38.145 q premoga.

Naše državne finance.

Stanje naših državnih blagajnic je zadnji čas žalostno ter je le želeži, da prihodnji državni zbor ugodno reši to vprašanje. Dosedaj še sicer ni bilo pomanjkanja ter se bo menda tudi kupon za maj, za katerega treba nad 20 milijonov goldinarjev, še mogel pokriti iz rednih davkov. Druga je pa z julskim kuponom. Tega ne bo mogoče izplačati rednim potom. Že sedaj morajo investicijske izdatke omejiti na najpotrebnejše.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

za 50 kg. v kronah.

Kava:	Santos	I.	99.—
		II.	91.—
	Rio	I.	96.—
		II.	91.—
	Santos in Rio lavé	I.	115.—
		II.	113.—
	Laguaira lavé	I.	136.—
	Laguaira lavé	II.	101.—
	Maracaibo		107.—
	Guatemala		166.—
	S. Salvador		108.—
	Costarica		141.—
	Portorico		157.—
	S. Domingo		108.—
	Jamaica		99.—
	Malabar Plant		166.—
	Java W. J. B.		185.—
	Moka		153.—
Poper:	Singapore		95.50
	Penang		94.—
	Tellichery		95.—
	beli		141.—
Piment:			65.—
Sladka škorja:	(cimet)		84.—
	electa		88.—
Riz:	italijanski		16.75 24.—
	indijski		10.25 15.50
	japonski		15.— 17.—

Južno sadje:

Rozlič:		8.50 9.50
Dateli:		— 35.—
Smokve:	(Calamata) v venci	14.— 16.—
	proste	9.50 10.50
	puljsko (Puglia)	— 13.50
	smirnske (v škaticah)	48.—
Mandeljni:	sladki I. Bari	102.— 116.—
Lešniki:	siciljski	— 38.—
	istrski	57.—
	levantinski olupljeni	77.—
Suho grozdje:	(cibibe): Elemé	25.— 55.—
	Sultanine	36.— 63.—
	iz Perzije	38.—
	črne Cismé	25.—
	Morea	28.— 29.—
	Lipari	—
Pomerance:	(zaboj)	5.— 10.—
	Jaffa (zaboj)	—
Limone		3.— 7.—
Olje oljino	italijansko I. Bari	81.— 88.—
	albansko	39.—
	dalmatinsko	40.— 45.—
	bombažev ameriškansko	37.— 39.—
	bombažev angleško	34.—
	sesamovo	40.50 53.—

Trgovinske vesti.

Budimpešta 19. Pšenica za april K. 7.76 do 7.77 Pšenica za oktober K. 7.94 do 7.96. Rž za april K. 6.85 do 6.90 Rž za oktober K. 6.93 do 6.94. Koruza za maj K. 5.47 do 5.49. Koruza za juli K. 5.62 do 5.63 Oves za april K. 5.06 do 5.08 Oves za oktober K. 5.40 do 5.41.

Pšenica: ponudbe pičle, povpraševanje zmerno trdno. Prodaja: 15000 met. stot 5 st. višje. Vreme: spremenljivo.

Hamburg 19. Trg za kavo. Santos good average za maj 38.—, za september 39.— za december 39.50 za mare 40.25 Denar.

Hayre 19. Kava Santos good average za mare 50 kg. frankov 45.25, za avgust 50 k. frankov 46.25.

Dunajska borza dne 20. marca.

	danes	večera
Državni dolg v papirju	99.05	99.05
" " v srebru	98.95	98.95
Avstrijska renta v zlatu	98.65	98.70
" " kronah 4%	98.90	98.75
Kreditne akcije	229.90	230.60
London 10 Lst.	242.82 1/2	242.80
20 mark	23.67	23.64
Napoleoni	19.26	19.27
100 italijanskih lir	90.40	90.50
Cekini	11.38	11.37

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od oooooo

Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni št. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese črečo

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od oooooo

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunao.

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljje preko Sv. Marka, Šklednja, Sv. Sobote. Milj ob 7.15, 9.11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.; 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.; 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (pošta) predp., 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“).

V Umag vsak dan razun nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanove, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, soboto ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanove, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30 6 pop.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn. Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.— „ brzovl. Dunaj, zveza z Reko
8.25 „ omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.— „ omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 „ pošt. Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. omn. Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 „ Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 „ Benetke (via Červinjan in via Videm)
Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 „ pošt. Dunaj, zveza z Reko
8.15 zveč. brzovl. Kormin
8.15 „ „ Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45 „ meš. Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 „ do Mürzschlaga
6.10 „ (samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš. iz Mürzschlaga, Beljaka itd.
7.33 „ iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 „ brzovl. iz Kormina
9.28 „ „ Dunaj, zveza s Pešto, Mnihim
10.25 „ pošt. Dunaj, zveza z Reko
10.40 „ brzovl. iz Italije preko Kormina
11.20 „ omn. iz Benetk (via Červinjan)
5.35 pop. pošt. Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zveč. omn. iz Italije preko Kormina
8.30 „ brzovl. iz Italije preko Kormina
9.— „ „ Dunaj, zveza z Reko
11.35 „ omn. iz Italije preko Kormina
10.38 pdp. (samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp. Hrpele, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 „ Hrpele, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop. Hrpele, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 „ brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 „ Hrpele, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp. Divača
9.35 „ Pulj, Rovinj
11.15 „ Hrpele, Ljubljana, Dunaj
6.15 zveč. Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 „ brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 „ Hrpele, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Furlanska železnica.

Odhod iz Tržiča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo
10.42 „ in 10.48 zveč. do Červinjana.

Dohod v Tržič:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12 krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz nikla Sidro-Remontoir, s pokri- valom in tri-letnim jamstvom lina sekundarico in popolno izdelan stroj. (Ni primerjati onim, katere pošiljajo mnogi bazarji za pozlačene.)
1 verižica za uro, sestava oklepa (na zahtevo iz nikla ali posrebrnjena).
1 krasna igla za zavratnike za gospode iz amer. double- zlata s kameni, podobnimi bri- jantom.
1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra priznanega od c. kr. državnega urada.
1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan- skega double zlata.
1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer. double-zlata (5 komadov).
1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše- valno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko- madov proti povzetju ali proti pošiljavi denarja pri naročilu za samih **gld. 2-95**. (Sama žepna ura iz nikla Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne ngaja, sprejema v teku 8 dnij radovoljno nazaj

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov in zaloga ur in zlatenice na debelo.

Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Samo 1 krono za 3 srečkanja.

Zadnji mesec

Glavni dobitek 60.000 K, 15.000 K, in 12.000 K

v denarju z 20% odbitkom.

Srečke „Invalidendank“ po 1 krono

I. srečkanje: 19. maja 1900.
II. srečkanje: 7. julija 1900.
III. srečkanje: 10. novem. 1900.

priporočajo: Josip Bolaffio, Aleksander Levi, Mandl & Co., Mercurio Trie- stino, Ign. Neumann, Henrik Schiffmann.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, ka- teri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potreb- nega, da more sebe in druge blaziti in prav olakšati ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju III, Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.**

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Costilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

Joči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, do- mače klobase. Costilna je odprta vedno do 1. ure popolnoč. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu št. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

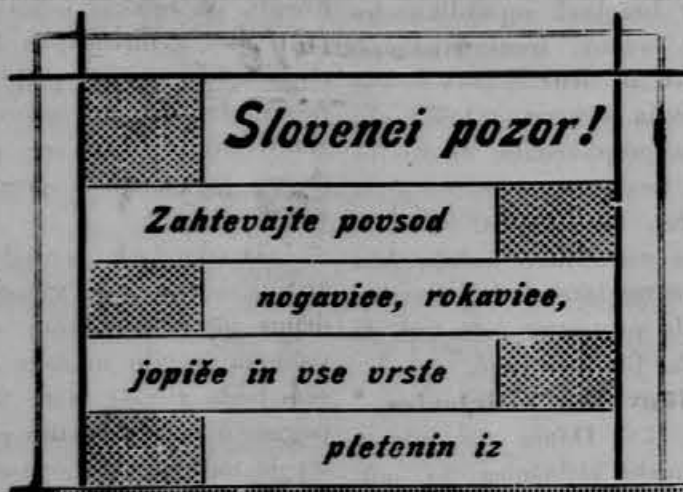
Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in fačon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitenga železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

D. Kribar-jeve tovarne

Jo domače blago je trpežno, eno in se kosá z vsakim drugim izdelkom bodisi ka- terekoli konkurence.

Slovenski trgovci.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl svojo

kovačnico

združeno z mehanično delavnico za stroje v izdelovanje aceti- lenskega plina.

Autorizovani inštalater zapeljavanje vode in acetilenskega plina.

Priporočam se Vam kot okoličan za mnoge naročbe.

Ivan Krstnik Laurenčič
ulica Commerciale 11.

Fran Wilhelmov
odvajajoči čaj

Frana Wilhelm

lekarnarja v Neunkirchen

(Spodnja Avstrija).

Se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po 1 gld. av. velj.

Spedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič
v Gorici v ulici Morelli št. 12.

se toplo priporoča Slovincem v mestu in na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje.

Nov zaprt voz za prevažanje.

Dostavljenje nepoškodovanega blaga se zagotavlja

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročstvom.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovenska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.

Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 po- poludne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“

za Primorsko.

Izhaja v Trstu vsak dan razun nedelj in praznikov ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša: 24 kron, pol-, četrletna in na mesec razmerno — Posamezne številke stanejo: v Trstu po 6 stotink (3 kr.) izven Trsta po 8 stotink (4 kr.).

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Mollino piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabbra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 22. — Via Ghega št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelec, v Šklednju pri gosp. Antonu Sanci (Drežac) in pri Sv. Ivanu pri g. Jos. Scapin. — V Gorici pri g. Josipu Schwarz tobakarnarju v Šolski ulici.

Slovinci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaskih Slovencev, katerega program je v prvi vrsti obranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V edinosti je moč!“